

**شرح وظایف کارگروه تخصصی
حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان**

با مسئولیت

وزارت راه و شهرسازی

فهرست مطالب:

فصل اول: کلیات

فصل دوم: شرح وظایف عمومی و تخصصی

فصل سوم: ترکیب اعضا

فصل اول: کلیات

ماده ۱: مستندات قانونی

ماده ۹ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱.
بند ۴ و نیز تبصره ۳ ذیل ماده ۱۵ آئین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور، مصوب ۱۳۸۸/۱/۲۳ وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست دولت.

ماده ۲: هدف

مدیریت مخاطرات و بحران بخش حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان

ماده ۳: تعاریف

۳-۱- بر اساس ماده ۱ و ماده ۲ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و ماده ۱ آیین نامه اجرایی قانون مذکور می باشد.
۳-۲- حوادث انسان‌ساز بزرگ در بخش حمل و نقل حوادثی است که جهت مدیریت مقابله آن نیاز به حضور ستادهای مدیریت بحران استان‌ها و شهرستان‌ها باشد.

فصل دوم: شرح وظایف عمومی و تخصصی

ماده ۴: شرح وظایف عمومی

- ۴-۱- اجرای مصوبات شورای عالی و شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور.
- ۴-۲- انجام وظایف مربوط به مراحل پیش‌بینی و پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی و بازتوانی پس از تأیید شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور و ابلاغ توسط وزیر کشور.
- ۴-۳- بررسی و تصویب وظایف دقیق و نقش کارگروه‌های فرعی هوایی، دریایی، جاده‌ای، ریلی و بلایای جوی و طوفان و سایر سازمان‌ها و بخش‌های ذی‌ربط حمل و نقل در مدیریت بحران و نیز سازمان‌های همکار و نظارت بر اجرای آن.
- ۴-۴- تهیه خط مشی‌ها و سیاست‌های اجرایی مربوط به مراحل مختلف مدیریت بحران و برنامه ریزی جهت ایجاد و امکان استفاده از کلیه امکانات و توانمندی‌های مورد نیاز اعم از دولتی، غیردولتی و نیروهای مسلح در طول مراحل عملیات آمادگی و مقابله با حادثه و ارائه آن جهت تصویب شورای عالی مدیریت بحران کشور.
- ۴-۵- تهیه طرح جامع خطرپذیری بخش حمل و نقل با هماهنگی سایر دستگاه‌ها و واحدهای استانی.
- ۴-۶- پیگیری و هدایت پژوهش‌های کاربردی در زمینه ارتقای استانداردهای ایمنی در مراحل پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی و بازتوانی در شبکه حمل و نقل کشور.
- ۴-۷- شناسایی شرایط اقلیمی و لحاظ نمودن آن به عنوان یکی از محورهای اساسی آمایش سرزمین.
- ۴-۸- تهیه و تدوین و ساماندهی نظام‌های جامع مدیریت بلایای جوی و اقلیمی.
- ۴-۹- شناسایی تغییر اقلیم و آثار پیامدهای آن در پهنه سرزمین و اتخاذ

راهکارهای مناسب.

۴-۱۰- بررسی و پیشنهاد طرح‌های مطالعاتی و اجرایی مدیریت بحران در زیربخش‌های حمل و نقل در مراحل پیش‌بینی و پیشگیری، آمادگی و مقابله و بازسازی و بازتوانی.

۴-۱۱- تدوین برنامه‌های سالیانه و میان مدت کارگروه تخصصی حمل و نقل، شریان‌های حیاتی، بلایای جوی و طوفان سازمان مدیریت بحران کشور و کارگروه‌های فرعی حمل و نقل در مرکز و استان‌ها و ارایه آن به مراجع ذی‌ربط جهت تصویب و تخصیص اعتبارات لازم و تبادل موافقت‌نامه‌های مربوط.

۴-۱۲- جمع‌آوری و جمع‌بندی اطلاعات به خسارات وارده در بخش حمل و نقل در اثر وقوع حوادث طبیعی و انسان‌ساز بزرگ و اعلام آن به مراکز ذی‌ربط جهت تأمین اعتبارات مورد نیاز.

۴-۱۳- تشکیل کارگروه ارزیابی عملکرد مدیران در مراحل مختلف مدیریت بحران.

۴-۱۴- پشتیبانی، هماهنگی و نظارت و ارزیابی بر اقدامات شرکت‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه حمل و نقل در خصوص مراحل مختلف مدیریت بحران (بویژه آمادگی و مقابله) در مرکز و استان‌ها و ارایه گزارش به وزیر راه و شهرسازی.

۴-۱۵- برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی لازم به منظور جلوگیری از تداخل مسئولیت‌ها و انجام کارهای موازی و تکراری در مراحل مختلف مدیریت بحران در زیربخش‌های حمل و نقل و هواشناسی

۴-۱۶- به روز رسانی پورتال کارگروه تخصصی.

۴-۱۷- گزارش اقدامات انجام شده هر سه ماه یکبار به دبیرخانه کارگروه تخصصی ملی.

ماده (۵) - شرح وظایف تخصصی

۱-۵- پیش بینی و پیشگیری

۱-۱-۵ بررسی تاسیسات و امکانات موجود حمل و نقل از نظر شرایط ایمنی و پیگیری در جهت مقاوم سازی و نوسازی ساختمان و تاسیسات غیر مقاوم موجود.

۲-۱-۵ نظارت بر رعایت اصول فنی و ایمنی در احداث تاسیسات حمل و نقل و نحوه نگهداری آنها

۳-۱-۵ پیگیری و نظارت بر رعایت اصول ایمنی در حمل و نقل کالاهای خطرناک

۴-۱-۵ هماهنگی و پیگیری در زمینه شناسایی پدیده های جوی و اقلیمی و نحوه پدیدار شدن خطرات و ارزیابی تاثیر و میزان آسیب آنها از طریق تهیه اطلس پدیده های طبیعی، ایجاد نظام بهم پیوسته پایش و بهبود نظام های هشدار سریع و پیش آگاهی بلند مدت با استفاده از فناوری های پیشرفته.

۵-۱-۵ جمع آوری اطلاعات و ایجاد بانک اطلاعاتی درباره وضعیت بروز طوفان و مخاطرات جوی در کشور.

۶-۱-۵ جمع آوری آمار و اطلاعات مربوط به وقوع حوادث طبیعی و نیز انسان‌ساز بزرگ بخش حمل و نقل و هواشناسی و تجزیه و تحلیل نتایج آنها جهت استفاده در طرح های جدید.

۷-۱-۵ اعلام پیش آگاهی و پیش بینی وقوع بلایای جوی به سایر دستگاه‌های مرتبط و مردم از طریق سازمان هواشناسی

۸-۱-۵ پیگیری و نظارت بر استفاده مؤثر از انواع بیمه ها و تسهیلات اعتباری در بخش حمل و نقل در ارتباط با خسارات ناشی از حوادث

۲-۵ آمادگی

۵-۲-۱- تهیه طرح جامع مدیریت حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ در بخش مربوطه و تهیه و تدوین طرح تفصیلی هر نوع حادثه، برنامه سالیانه و نیز شناسایی ریسک حوادث.

۵-۲-۲- تهیه ساختارهای جانشینی مدیریت بحران در هر یک از زیر بخش های حمل و نقل و هواشناسی با توجه به الگوی مصوب کارگروه تخصصی.

۵-۲-۳- تعیین شرح وظایف هر یک از مدیران و پرسنل مورد نیاز در زمان آمادگی و مقابله با بحران

۵-۲-۴- انجام آموزش های مورد نیاز به مدیران و پرسنل ذی ربط و برنامه ریزی جهت تداوم آنها

۵-۲-۵ ایجاد بانک اطلاعاتی درباره پرسنل، اماکن، تاسیسات، تجهیزات و سایر امکاناتی که بالفعل و بالقوه در امور حمل و نقل و هواشناسی در حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ موجود و مورد نیاز است.

۵-۲-۶ پیگیری انجام پژوهش های کاربردی در زمینه تعیین دوره بازگشت طوفان و مخاطرات جوی در مناطق مختلف توسط سازمان هواشناسی کشور

۵-۲-۷ ایجاد نظام مدیریت جامع اطلاعات به منظور هشدار به موقع و اطلاع رسانی آنی و دقیق و بهنگام در زمان وقوع حادثه.

۵-۲-۸ پیگیری در جهت ایجاد اتاق امن مدیریت بحران در هر یک از زیربخش های حمل و نقل و هواشناسی.

۵-۲-۹ ایجاد امکانات لازم باسیم و بی سیم جهت برقراری ارتباط مطمئن و موثر با مدیران حادثه در هنگام مدیریت بحران.

۵-۲-۱۰ تعیین نوع و میزان منابع (نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات) مورد نیاز امور حمل و نقل برای اجرای سریع و مؤثر عملیات مقابله با بحران در بخش های دولتی و خصوصی و پیگیری جهت تهیه آنها توسط دستگاه های مسئول.

۵-۲-۱۱ اجرای مانورهای فصلی در زمینه وقوع حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ در امور حمل و نقل و هواشناسی.

۵-۲-۱۲ پیشنهاد ضوابط مربوط به تعیین سطوح حالت اضطرار و شیوه اعلام بحران های ناشی از حوادث در مجموعه بخش حمل و نقل و هواشناسی .

۵-۲-۱۳ تهیه و جمع بندی گزارشات ماهیانه از وقوع حوادث طبیعی وانسان ساز بزرگ به وقوع پیوسته در بخش های حمل و نقل و اعلام آن به مراجع مربوطه.

۵-۲-۱۵ مطالعه و تعیین راه ها و راه حل های جایگزین در هنگام مقابله با بحران از طریق هر یک از زیربخش های حمل و نقل و هواشناسی.

۵-۲-۱۶ تشکیل کارگروه تخصصی ارزیابی خسارات

۵-۲-۱۷- برنامه ریزی و نیز پیگیری در ارایه آموزش های لازم به مردم و کاربران بخش حمل و نقل در ارتباط با چگونگی پیشگیری از وقوع بلایا و یا کاهش اثرات آن و نیز مقابله با آن توسط واحدهای مسئول در ستاد وزارت راه و شهرسازی و سایر زیربخش های حمل و نقل.

۵-۲-۱۸- تهیه و ابلاغ دستورالعمل های نحوه انجام اقدامات اضطراری و احتیاطی در هنگام وقوع و یا احتمال وقوع حوادث به دستگاه های ذی ربط بخش حمل و نقل.

۵-۲-۱۹- احداث پل های موقت و مدیریت بر نگهداری و استفاده صحیح از آنها و نیز پیگیری در جهت آموزش پرسنل نصاب.

۵-۲-۲۰- برنامه ریزی جهت ایجاد فرماندهی واحد در اجرای وظایف کارگروه در سلسله مراتب مدیریت مقابله با بحران.

۵-۳- مقابله

۵-۳-۱- اطلاع رسانی وسیع از وقوع هر نوع حادثه به مدیران مسئول در

زیربخش‌های حمل و نقل و ارایه اخبار و اطلاعات مربوط به رویدادها و اقدامات انجام شده به سازمان مدیریت بحران کشور در هر ۱۲ ساعت تا پایان مرحله عملیات مقابله با بحران.

۵-۳-۲- هدایت و ترمیم و بازسازی سریع تأسیسات و تجهیزات آسیب دیده توسط هر یک از زیربخش‌های حمل و نقل مرتبط.

۵-۳-۳- بکارگیری کل امکانات مورد نیاز دولتی و خصوصی در هنگام مقابله با بحران با توجه به ابلاغ رییس سازمان مدیریت بحران کشور.

۵-۳-۴- ابلاغ مسیرهای بهینه در هنگام مقابله در بخش‌های جاده‌ای، هوایی، دریایی و ریلی.

۵-۳-۵- اعزام کارگروه‌های ارزیابی عملکرد مدیران و تخصصی ارزیابی خسارات در پی وقوع حوادث به منظور ارزیابی عملکرد مدیران بخش در مقابله با بحران و نیز بدست آوردن دلایل خسارات وارده.

۵-۳-۶- اخذ گزارش کارگروه ارزیابی عملکرد مدیران در هنگام بحران و ابلاغ نقاط ضعف احتمالی و پیگیری و نظارت جهت رفع آنها.

۵-۳-۷- برآورد اولیه خسارات ریالی وارد شده و اعلام آن به سازمان مدیریت بحران کشور در ۱۲ ساعت پس از وقوع حادثه و ارسال گزارشات تکمیلی آن.

۵-۴- بازسازی و بازتوانی

۵-۴-۱- تدوین برنامه‌های جامع علمی به منظور بازسازی اصولی و فنی مناطق آسیب دیده در بخش حمل و نقل و هماهنگی جهت ترمیم اماکن و تجهیزات حمل و نقلی آسیب دیده.

۵-۴-۲- اخذ گزارش کارگروه تخصصی ارزیابی خسارات و تجزیه و تحلیل دلایل تخریب و آسیب دیدن تأسیسات موجود در حمل و نقل و در صورت لزوم

پیگیری در انجام اصلاحات لازم در طراحی و اجرا و نظارت و نگهداری.

۳-۴-۵- کنترل و نظارت عالیه بر استفاده از مصالح استاندارد جهت احداث

تأسیسات حمل و نقل

۴-۴-۵- کنترل و نظارت عالیه بر استفاده از کارگران دارای کارت مهارت فنی

در اجرای تأسیسات حمل و نقل.

۵-۴-۵- بررسی نقاط ضعف و قوت عملیات مقابله با حوادث و اصلاح نقاط

ضعف و ارایه پیشنهادات لازم در زمینه اصلاح قوانین و مقررات مربوطه در صورت نیاز.

۶-۴-۵- پیگیری اخذ اعتبارات لازم توسط مراجع مسئول جهت بازسازی

تأسیسات آسیب دیده.

۷-۴-۵- ایجاد تسهیلات حمل و نقلی مورد نیاز برای مجریان بازسازی.

۸-۴-۵- پیگیری در جهت بازتوانی کارگزاران بخش حمل و نقل که در اثر

وقوع حوادث دچار خسارات بدنی و مالی می‌شوند.

فصل سوم : ترکیب اعضاء

وزارت راه و شهرسازی موظف است دبیرخانه ای متناسب با وظایف کارگروه ایجاد و هر ۶ ماه یکبار گزارشی از فعالیت های خود را به سازمان مدیریت بحران کشور ارایه نماید.

ماده ۶ : اعضاء اصلی

۱-۶- سازمان مدیریت بحران کشور.

۲-۶- سازمان هواپیمایی کشوری.

۳-۶- سازمان هواشناسی کشور.

۴-۶- سازمان بنادر و دریانوردی.

۵-۶- شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران.

۶-۶- سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای.

تبصره ۱ : کارگروه اصلی دارای پنج کارگروه فرعی حمل و نقل هوایی، جاده ای، ریلی و دریایی و بلایای جوی و طوفان می باشد.

مسئولیت کارگروه فرعی هوایی با سازمان هواپیمایی کشوری، کارگروه فرعی جاده ای با سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور، کارگروه فرعی دریایی با سازمان بنادر و دریانوردی و کارگروه ریلی با شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران و کارگروه فرعی بلایای جوی و طوفان با سازمان هواشناسی کشور خواهد بود.

ماده ۷ : دستگاه های همکار

دستگاه هایی که لازمست در مدیریت حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ از طریق نمایندگان تام الاختیار با کارگروه تخصصی حمل و نقل، شریان های حیاتی، بلایای جوی و طوفان با وزارت راه و شهرسازی و کارگروه های فرعی همکاری نمایند

عبارتند از :

- ۱-۷- ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.
- ۲-۷- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری.
- ۳-۷- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۸ : اعضای مدعو

در صورت ضرورت و متناسب با موضوع دستور کار جلسات از سایر دستگاه‌های اجرایی و مسئولین مربوطه در جلسات دعوت به عمل خواهد آمد.

این شرح وظایف در هشت ماده و یک تبصره و هفتاد و سه بند در جلسه مورخ ۹۱/۲/۴ شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور به استناد تبصره ۳ ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به تصویب رسید.

